

prepisano z dne

Narodno blago. 2. sešitek

Nabral
Ant. Logar

prejel 17/10 870

R.

21

Nekaj narodnih pesem.

4

Ljubavica. (?)

5909

Sladko vince smo mi pili
Smo pijani natali
Jezusa smo zdaj zgubili,
Kam ga iskat pojdemo.

Iskat ga pojdemo.

Med se može zakonske
Mal se najde takih možj,
Da bi Jezus pri njih bil.

Sladko vince smo mi pili
Smo pijani natali

Jezusa smo zdaj zgubili
Kam ga iskat pojdemo

Iskat ga pojdemo

Med se žene zakonske

Mal se najde takih žensk
Da bi Jezus pri njih bil

Sladko vince smo mi pili
Smo pijani natoli
Jezusa smo zdaj zgubili
Kam ga iskat pojdemo.

Takat ga pojdemo
Med te fante ledione
Mal se najde takih fantov
Da bi Jezus pri njih bil

Sladko vince smo mi pili
Smo pijani natoli
Jezusa smo zdaj zgubili
Kam ga iskat pojdemo

Takat ga pojdemo
Med te deklice ledione
Mal se najde takih deklet
Da bi Jezus pri njih bil.

Sladko vince i. l. d.

Takat ga pojdemo
Med otroke nedolžne
Tam smo Jezusa dobili.

2 ? (hrvaška) 7972
Sraka sedi na grančici (veji)
To je njena red
Z kluna ji voda teče,
Z guzice med.

2 3 Prečernova, železna cesta 4 Ljavica. 5838

Me Kranjce smo košale,
Vaški starček mi ga nas,
Me pa očino bil žence
Ne gubite kratek čas.

Kakor hitro področim { ?
Po železni cesti grem,
Sol bom vzel gamorsko sol,
Črno, godo, krščeno,
Ki ma snarcev pre na moro,
Kakor pernega peska.

Ena pica je zletela
Prav lepo no mi je zapela,
Od Mariji, Jezusa,
Od našga serca neslepa.
Kdo koe jo zdravico piti
More en glajek vinca meti
Glajek vinca frišnega,
Na zdravje očeta pišnega

5 ? 7713

4 Ihanjce rebo se je
Baba se onu semeje.
Molci baba skrbiva
Ne boš rebe prešla

II.

stak 4

Narodni pregovori, vraže i. l. d.

Kvaterni borek se ne sme xehlati, ker bi veter sam pri-
šel po xeno.
Kvaterni seden se ne sme glava česati, ker potem nada bol.
Kvaterni seden i sploh o malih petkih se mi dobro strici.
Ce se čese ali strige kvaterni seden, naj se lasje sežgejo,
ker bi jih copernice v točo zavile.
Kdor kvaterni borek zbolí
Mu konalo potem zvoni
V radi petek.

Čuvati se, da se ne sme od hiše posajevati ne sol,
mleko, maslo, sir, ker se potem ne rata, ali pa
kakšna coprnica copra s poljo i. s. d.

Če se kuat. leden lonec na mizo dene, pusti, kati najjo
po travnikih.

Če se pogovarja s kucih, kusarjih, grobih xezgivalih
ondaj je veter kmalo.

Če mlada (toje: nevesta) nič ne pti prvi petek po
ženitvanji, bo skopa, lena.

Mlada mora ob ženitvanji imeti škafjak (klobuk)
na glavi, da je potem možu pokazna.

Če se mlada vdaja, ne sme čuti svojega ozova v
tretji, ker ogluhne na starost.

Kadar se vdaja, ne sme iti v maku, da se stvari
oglava ne Aede. Mlada ne sme z nobi dati pruha, ker, če kiti, kiti,
odm. da, pesu, luči, kor, se potem ne bota gubila.

Ako se 9 mladik petkov žehka, ondaj umre goveda,
dar n 9 meseih.

Ne kosi, ne ženji, ne raj ob dečpu, ker škodi.

Opusti, kadar se kološino reže, deni na lopar
kosti, ki naj imajo ime deklet, ktere se vdajejo,

Daj prsu vohati. Ktero kost zgrabi, kisto, seklo, se bo
pru omožilo. — Opusti dež ali sneg, dosti graba (frizola)

Pepelnico v jutro se noge na levi pero s pomijami, da
potem beži škodljiva žival pred njimi.

Na pepelnico naj pride možki prvi v sobo, potem bo
dobra kolobaba.

Če deke ne more hoditi, naj ga kracica ob pelici okolo
mize vodi — i. hodilo bo.

Kadar naglasnico pri neso, naj jo bota skrat potro,
ljika po mizi, da bo deke prej hodilo.

Sveti večer naj človek obut spi — da potem naboj a
ne dobi.

Na prujem v jutro naj vrata malo jajca (blagoslovljenega) pije
da je debel i. okrogel.

Če je velik petek lep dan, se lahko dela, ker je lahka
zemlja, če je dež, je pa težka.

Če na proumad vidi človek živo kačo prej kot cerknjeno,
je vesel picer žalosten. — Pti. ki vili prvi, naj masaja
jajca za njo, da je potem vse živo.

6 O božiču se mora vsak gost hitro vvesti, da potem skozi
krogi rade neso in pade.

Če jagnje obleje človeka ali koder opaje, pravi ko ga sili, je
nesrečen.

Če o božiču pri polnočnici pri pozdravljanju mirno
gore ter nič ne mišljajo, umre kdo zmed gladbe, kiste,
ga duhovna, ki mačuje.

Če gre na furjevo dež, je dosti mleka.

Ako je lepo vreme na Markovo, dosti vina.

Če je na Jožefov polnoč panna, ker bi konje
oprlil — sej žito v vaški mlaki. Vito-
proso.

Dete možkega x pola, ako je rojeno ženski dan
viti (po noči) čepnice, vesi, ako pa na mo,
ški dan, nič ne vidi staršinega.

Cetko rojeno dete je naj srečnejše

Če pri poroki nevesta pristane čenina, je jej ta
v strahu

Polikor dnu žita si si nevesta, ko gre k poro-
ki, v črevelj dene, koliko otrok bo imela.

4 Kogre prvič mož seja prvega semena, naj molči,
ker polletj ne zoblega ptice stoni.

III.

Narodne pripovedke.

Trisinovi.

Nek oče je imel tri sime. Da bi se kaj naučili, pošlje
vse tri v bližnje mesto v pol. Prišče pa povitnice,
izprašuje očca, kake veščosti so si pridobili. Starejša mu
gladko bereta in lično pišeta, mlajšega pa vpraša:
No, kaj si se pa ti naučil? Sin odgovori: »Kaj ptice
povej, presi lajajo, čake regljajo.« Oče se čudi pacemu odgovoru,
pa, naj bo si misli, bo se še kaj drugega naučil ter
pošlje vse tri zopet v pol. — Ko drugo priidejo na pol,
čitnice zopet vpraša skrbni oče svoje sinove, kaj da po-
se naučili. Dva dva mu ravno onako kot prvič, kar
zahteva, lepo bereta in pišeta, a mlajši zopet odgovori:
»Kaj ptice povej, čake regljajo, psi lajajo.« Očetu se po smeli,
no vidi ter sklene več ga ne pošlati. Po povitnicah videla,
res le starejša zopet v mesto, mlajši pa ostane doma,
da se bi poprijel kmetovalstva. Nekaj
tega dne gre oče z njim v goro drvo sekati. Ko
sekata plivita lično pisano plivico, skakljajočo po sikkih
igricah zvergoleti. »No, pouč mi zdaj, kaj ona pica paje,
ker si se ničil,« reče oče. Ta pica paje, pravi mirno
mladenec, da mi boste vi oče vsaj enkrat rekli gospod.
Kaj, se zavere oče, jaz bom sebi rekel gospod in ga
začne droviti z deronico med bukovicami.

Lada sklone očē, pognati ga od hiše, naj si krah pluzi, kakor
 hoče, ker se je poliko naučil. A ni ga treba s silo poditi,
 veselo zveže pulico ter odide. Dolgo dolgo potuje čez lepe
 ravnine ob prijaznih gričkah i pride v silno veliko temno
 gozd. Sam ne ve, na katero stran si se obrnil, vendar gre
 zmiraj dalje i dalje i zagleda se valec pred sabo lep, velik
 grad, z visokim stolpom. Tje nota se nameni. Proti noči
 pride v grad i prosi grajščaka, naj ga vzame med svojo
 je pluzo. A gospod mu pove, da je pred malo časa vzel
 si klapcev, da zdaj drugih ne potrebuje. Gospa pa reče:
 Naj ostane se ta, bo pa psom polagal. Gospod ni ma
 nič zoper to, mladenec je zadovoljen in ostane v gradu.
 Drugi dan, s polno gre psom polagal. Mladim da po polno
 skladišč Dobrih jedi, a staremu pa slabih, smrdljivih o,
 skankor, kakor mu je bilo naročeno. Mladi čisto pojedlo
 i polizejo skladišče, a stareji ni zadovoljen ter jame ob ven
 rigi skakati i lajati. Deček nasluhne i kaj čuje: O ko
 bi gospod vedel, da jaz varujem poliko denarjev, da jih
 skoro ni mogote prešteti, gotovo bi meni več i boljši je.
 Dil dajalo kot prim, ki nič ne čuvajo. Mladenci se pa
 smehne. Gospa ga pa z visokega okna opazuje. Kaj
 se smeje, ga vpraša. "Kako se ne bi smejal, milostljiva
 gospa, ker so mi tako lepo skladišče policali, da mi jih
 ni treba omivati."

Drugi dan zopet nese jedy. Stareji res zopet tako laja,
 kot včeraj, ker mladenec razume i se smeje. Gospa pa vi
 di se čudi, kaj bi to bilo. Nekaj drugega je, ne samo
 to, da mu čisto skladišče parnažijo; zato ga zopet po
 vraša: Zakaj si pa tako vesel? "Kako ne bi bil

vesel, milostljiva gospa, ker so mi skladišče tako lepo policali,
 da mi jih ni treba omivati."

To mi res, pravi gospa, si se zaradi nekaj drugega smeješ, le povej!
 Naj bo, si misli, bom pa poročal. Nekaj prav veseloga je,
 milostljiva gospa. Ta stori res veselo, ko mu dam slabo
 jed laja i razgraja ter pravi, da ko bi gospod vedel, da on
 čuva poliko denarjev, da jim skoro stekila ni, bi mu go
 slovo boljše jedila dajali kot prim, ki nič ne čuvajo.

Gospa se povzeli, pove soprogu to novico, i on kaj veli
 kupati na omenjenem mestu. In glj čuda! Komaj
 nekoliko odkopajo, se zablišču nar lepši, čistejši zlato i
 srebro, da ga par v četih nočih spravljat. Koliko
 bogastva je pridobil zdaj grajščak in mladenec i dal, bog
 ve! Koliko siročev v dar. Nari poljo službo mu ponuja
 v gradu i veselo živijo, ali mladenec neče več
 tu ostati ampak pravi, da gre se po svetu pogledat.

Ob lepem vidu jutranjega solnca se napravi na pot. Kiti ga
 spremljajo prepevajo pogje miloglasne pesme, in marikatere
 čuje, da bo se srečal na svetu.

Le ko se solnce nagiblje k zatonu, spre v drug grad, in kaj
 de vse žalostne, ker pđina hči bogatega grajščaka umira i nobeno
 pravilo več ne pomaga. "Kaj čem fu kraj, si misli, ker je res
 žalostno, sil bom dalje, dnarja imam dovolj. Obrne se ter od
 de. — Solnce je ravno zatnilo. Labe jamejo reggati blizo
 grada v kalu. Deček nasluša i kaj čuje. Bliznja žaba
 reglja: "Kaj se ti Gujjo trudijo zastoni? Ko bi z mojim
 srcem gospičo pomazali trikrat na prou, mahoma
 bi ozdravela, sicer umre gotovo. Srečen bi bil, ki bi to
 storil."

Mladenci je nič ne pomišlja, stoji z eno nogo v vodi per zgor,
bi rešilajoto žabo. Serce jej izterga, verne se v grad in vpraša,
če dote, da jim opravi bolno gospodstvo.
Kaj se čudijo, kako si on zdaj pomaga, koje vsaka človeška pa
skušnija zastoj; a vendar mu z veseljem dovolja. Kdaj
migne mladenci okolo stoječim, naj grede v drugo sobo. Tri
bliža se bolnica, prekriža jo trikrat nad srcem, i zdajci zdra,
vsi vesela vitane, plirče včeta per ga jasi pravi. Veselja objokan
ja objena i poljubljaje zdaj drago hčerko, zdaj mladenci, ki jo
je ozdravil. Nar lepše plačila čaka mladenci — grajščak ga
vzame za svojega sina in mu da svoje skrasne hčere belo
ročico v svetli zakon. Kako je vesel, bogat, velik gospod.
Naj bolj ga pa zadovoljuje njeno srce mileno deue, ki ga
iskreno ljubi v plačilo i hvaležnost. —
Velikanske po priprave za za ženitovanje. Grajščak vabi vse
svoje znance i prijatelje k veselnemu gostovanju. Radostni
dan se obhaja z vsemi slovesnostmi. Mila rožica, ki ni kve,
nela za vselej razbistri starcu otmneli obraz, ki je radosti
prijan. — Vse izroči mlademu novemurinu, ki postane moj,
zrečeno bogat. Zadovoljno živi s svojo soprogo. — Smiali se su,
di, da bi jel pogledat k svojemu očetu, kako se mu kaj godi.
Nar čilejši konje veli zapreči ter se odpelje s svojo so
prugo. Trebi dan se se pripeljeta do kote svojega
očeta. Grajščak staji iz kočije ter vpraša se prijetnega,
i ^{spodaj} ~~spodaj~~ se odskrivajočega moža, ali bi su preaočil?
Ah, milostljivi gospod, pri meni ni mogote, je vse
godo i za vaio milost ni dosti prostora.
No se poskusite, za to noč bo še, reče grajščak i se ne da
pregovoriti. Mož pripravi, posnaki, ker je nar bolj mudi.

Gospod i gospa gresta v sobo. Mož vpraša, kaj bi za večerjo
pripravil, ker su je vse bomo, kmelisko. A grajščak pravi, da
mu ni treba nič pripraviti, ker ima se jam s seboj jidila,
ukuje slugi prirediti sklenice i jedi per se jame z mojem
razgovarjati. „Milostljivi gospod, kam ple pa nam onjeni,
da po tako poljudnem kraju potujete.“ — „Oče, pa reče grajščak
sem vam povedal, da mi boste rekali gospod.“ —
Oče sam svojim očem i ušesom ne verjame, al je prav ali ab
ali ne. „Da, oče, jaz sem nar mlajši sin.“ Reči ga po.
Gubi, ravno tako njegova gospa. Razgovarjajo se je dolgo v
noč. V jutro vzame grajščak četa na voz, i ga odpelje po
želji svoje blage soproge v grad, kjer je živel zadovoljno i
mirno se dolgo. —
„Kaj sta pa bila“, kako se je pa govilo starjšina sinoma,
ki sta se solala“ vprašam pripovedniškega moža. —
„Ota sta bila gospoda (duhovna)“ mi kratko odgovori.

2.

Mačcha i pastorka.

Imela je mačcha pastorkinjo, pa svojo hčer. Pastorko je zmiraj
sovražila i gametovala, ker je videla, da je ljube obrajtajo — a
svojo hčer porizigovala. — Da bi pastorko v hčer pravila, zmi
slipse, da bi jej ota jagod brat v nar kuzižini, ko je debel, sneg za
krival zamrzla zemljo. Pastorka vzame per sanjico ter
se odpravi, kamor jej je mačcha zapovedala. Na pro
su postane burja. Pa vpraša pastorko, kam da gre v
tako hudi zimi. Ona pa reče: mačcha me je odpravi
vila jagod brat, ali jaz sirota ne vem, kje bi jih
zdaj dobila. Burja jo potolaži i reče: Le pojdi naprej,
boi jih se nabrala, ko jo se popud vpraša, čigavi da so ročavi.

na klen na odgovori: Vi so božji, a nar bog na
bujja i jug. In grede vsaki svojo pot.
Pastorka gre dalje i sestane jug, ki jo tudi tako nagovori kot
bujja in na vprašanje, čegav, da so petrovi. odgovori
kot poprij.

Žalje zecne bujja silno pikati, da raznese ves sneg.
Koj ga tem na prijazno, vlažno potegne jug; ravni
mica pred deklico obzeleni, jagode pomeje cveti, se
razvijati, zoreti i kmalo jih deklira naterga canji,
co ter jih nese mačehi na dom. —

Jeze se počuti ta, ko vidi, da je njena zvižaja zastoj
Ostano se obrne k poji hčerki ter ji reče: Kajti na
zdaj ti, ti boš se lepšil jagod nabrala, kot so te.

Odpovrse i sestane kot pastorka zapet bujjo. Vnosa
jo bujja, kam da gre, na kar jej ona vse razloži.
Čegavi pa so petrovi? reče bujja. » Vi so vrazji, nar
bog proe bujja i jug, odgovori deklira. Na to se zviži
okolo nje ter jo neizrečeno buta ob bukve i drugo
drevje, da komaj živa ostane ter vna pobita i črna
pride domu. — I tem porej mačeha ne opravi nič,
zato si zmisli drugo.

Poslje pastorko v pust malen, ker ni nihče smel
če dolgo časa, a mačeha jej naroči, da mora semleli.
Melo ni tu, a vendar je pastorka semlela. — Ravno tako
poslje tudi svoj hčer, a ta prinese cel ovek nazaj.
Ali zdaj pa ne bo mogla storiti, kar je bomo ukar,
zala, a se naprej mačeha veseli. Poslje jo z reštom
po vodo. Ali v veliko začudenje, prinese pastorka
polno rešeto vodo.

Imela pa je pri hiši pastorka svojo kravico. To je a
veseljem pasla i se pogovarjala z njo. Neki popoldan
jej pove, da ima dosti prestat od mačeha, pa da bo
vendar prečna i se bo kmali vdala. Takrat naj gakeji,
reče krava, i v šestogubanecu bo pasla pristan, kleraga
naj si natakne poi poroki.

V nedeljo se odpravijo vsi k maši, le pastorko
pušči mačeha doma pa jej da pepela i liče izbirati
Vi prejdejo, ona izbira. Sedaj priferi se oknu pica
ter zapoje: Deklica, sej, sej,
da boš preje!

Pastorka utoga ptico, preseje, se napravi ter seče
k maši in ostane samo na pragu, da bi je mačeha
ne videla. Ko maša mine, seče hitro domu.
Na pragu jej na odprave en črevelj, drugi hitro
probere prek gospod, ki je za njo šel, ga priari
ter pazi, v katero hišo bo šla. Drugi dan pride
še ter reče, da pita, ktera pa črevelj obuje, naj
bo njegova žena. Mačeha hitro vli svoj hčer, naj
ga obuje, vcele se a prihodnje preče. Ali ona ga ne more.
Mačeha jo silij govor: Sedaj prste, rimi peto! Ali vse
nič ne pomaga, njena hči ga ne more obuti, ker ni
bil njen. Potem reče pastorki: „No poskusi pa si
intrebiti ga obuješ. I res ga ona hitro obuje. Gospod
pove, da pride jutri po svojo ženo. —
Mačeha bi rada svoj hčer poročila, zato obleče svojo
hčer v poročno obleko ter pričakuje ženina, pastor,
ko pa ga koplje v gnaj poi koritan

Čimur se zdi, da so mi prava nevesta, vendar
tega za golob ne ve. Ko se svati vsedejo okolo mize
gaone pokol na dvorišču peti:

Ki Kiriki, Ki Kiriki

Nase lepo priporočam tebi.

Lolaj grobo je gledat i v istini najdejo pravo nevesto
tam zakopano. Častorko lepo napravijo; vse zvižgače
macehine po gostinj, ona portare žena bogatega
gospoda i živijo srečno i veliko morebiti se danes.

3. Hlapec.

Služil je prvič dni mlad hlapec pri revnem gospo-
darju. Bil mu je jako gvest i zelo priiden. Ko leto
izteče stopi mladenec pred gospodarija ter ga opomni
na svoj zaslužek. »Dragi moj, daj ti mimam
s čim platiti, saj vidiš, da sem reven. Odlani se
eno leto pri meni, morebiti mi Bog kaj da, da ti
platiš.« Mladenec odane se celo leto pri njem ter
mu odano služi kot dozdaj. Konec leta zaprešeto,
pri pred gospodarija ter dobi svoj plačilo. A gospo-
dar mu crako odgovori, kot prvo leto, da mu se
Bog ni ničesar dal, ter ga prosi naj se eno leto
ostane. Res služi hlapec še dve tretje leta in trija
konec leta svoj denar. Ali crak odgovor dobi, kot
poprej. Mladencu se so čudno vidi ter reče malo
ježno: »Lolaj pa grem sam po svetu Boga iskat,

kom vendar videl, kje je.«
Škalo se odpravi in se le proti večeru pride do borne
Kote ob samotnem logu. Stopi noter ter pozdravi
v postelji ležečo staro bolno vdovo: »Bog daj dober
večer.« »Bog ga daj,« odvrne starika. »Kam si se pa na-
menil,« vpraša žena. »Isčem Boga.« Odgovori ter
prosi prenočišča. Lolaj jej pove, da je služil tri leta
pri nekem gospodarju, pa da ni nič plače dobil,
ker se je vsako leto hlini oče vseljal ter nekel, da
mu ni se Bog nič dal. Lelo pa grem po svetu,
da ga najdem.

Saj vidiš, dragi moj, da ni prostora zate, da bi tu
prenočil, le pojdi dalje i kadeur najdeš Boga
vprašaj ga, če kom se ozdravela ali ne.
Oblubi jej, gre dalje i pride v hišo nekoga čevljarja.
Dobro večer, ga nagovori. »Bog daj,« odvrne čevljar.
»Kaj pa bi rad?« »Da bi tu prenočil. Hvalim popreda
ter isčem Boga. Pove mu ves svoj dogodek.

»Pri nas ni prostora za prenočišče, le pojdi dalje
i kadeur najdeš Boga, vprašaj ga, če sem prav
delal, ker sem svoj zaslužek zapiral.
Res gre mladenec dalje i se pozno po noči pri-
de do velikega grada. Se se bližci a visocih sten
svilla luc. Tu morebiti dobim prenočišče, si mi,
sli pa, stopi v grad ter prosi gospoda, kam
da gre i kako se mu je godilo. — Grajski me
velj odkazati spalnico i ko v jutro odhaja, mu

neto, da naj prava Boga, če živa po pravici svojo premoženje ali ne. Mladenci obšli ter odide.

Dolgo hodi po velikanski gozi, misli si, da ne bo nikdar več prišel. Amiraj gre dalje i vendar zagleda se tam daleč pred sabo ovce se pači. Ko bližje pride, vidi, da se debele ovce pasejo po ternji i kon spirji, a meršave pa po lepi travniči i dubčeki mi cvetlicami. To se mladenci čudno vidi; vglav. Duj se po pastirju i zagleda na kamnu sedeti pravega pastirja i pastirsko palico v rokah.

»Čudno se je nenavadni prikazni, mladenci, da se debele ovce pasejo na slabiji pači, a meršave na bolji. Vidi, da si našel kakega, kleriga si jsthal, — jaz sem Bog. To pa pomeni, da bodo kiti ljudi, ki na svetlo dobro žive i za Boga nč ne marajo na onem svetlu med ternjem — rekoma j bōdo terjeli. A ktere svet ganičuje, ki se ne brigajo za posvetno slast, ki ne žive samo za život, kiti se bōdo tam v naji sprehajali med nar krasnejšimi cvetlicami, jo nar lepših hvadah — uživati bōdo največ radost. —

Pojdi i povej graščaku (mladenec spozna rad sem da je Bog, ker ve čē o graščaku, da i ravno epa se ni ničesar o njem vprašal) da naj a mirno i vcelo živa svojo premoženje, ker si ga je pravično pridobil i Boga imel v čisti. — Čul oziroma povej, da mi nikdar nčtel, ta zaslužek mi je Bog dal, ampak: to bom zapil, ker je

Zasluzek mojih Kervavil žuljev. — Lena idova ne bo več nikdar pzdavela, nikdar se ni skozi p let, kar bolna leži zmielila na Boga, da bi jej po magal, ampak se na tace in pzdavela. — Greški govor pastir in vta čeda ovac mladencu spovedati i lena čeda vije se po gozi, od koder je prišel. Gre h graščaku i mu naznani, kar je Bog rekel. Gospod mu plati za ona tri leta, ktere je preslužil pri revnem knezu per ostane od zdaj pri njem do smrti.

4.

Katarina.

Rano v jutro gre Katarina žila (prova) plet. Jako jo veteli, da je nekdo prišel njo pzo stre, sel, da se ni mrdila i marala. Nekako ran dostrai zadovoljna veliki kne. Tisti naj bo hubi moj, ki mi je nos otresel. Nekoliko dalje se pleje i — o groza! — zagleda velikansko kačo. V ropi ima deset prikljklj ključev i okolo vrata lep svilnat robec. — Katarina se je jako vstraš i hoče se bežati. A kača jej reče: Ni se me ne boj; jaz sem ti nos otresel. Zaklet sem po maček, da se mo ram tri leta plaziti po zemlji i piti vsega, kar najdem, za perce. — Jaz se nisem nobenkrat pomni kaj žalega stnil, tudi se ne bom. Glej jaz sem tvoj ljub, kot si rekla. — I temi ključev bōi odprala

vrata njegovih gradov. Sedaj pojedva še tri leta po izminulu. Ti pojdes po gladki stezi, jaz pa po gostem ger mičevju. Opravila se je ter prišla ^{pruga} do grama, kjer je planovala mačka. Deva odpre s ključem vrata, kača pa vlegne v prvo sobo, kjer je mačka ležala ter jo pčiči ga perca. Kakor gaje bila zaklela. V tistem trenutku se kača spremeni v lepega gospodiča — kneževiča na tem imenju. Katarina postane kmalo njegova popruga.

5. Lepe posoda.

Bit je svoje dni mladenec, ki je zelo prenešao živeti. Prijem je na vendar Marijo nad ocašil. Tam proti vzko, tu blizu okrajne ceste razprostrinal se je prijazen log. Ob stranem potu stal je kip preblazne device Marije. Dvoji jutraji karksi se nakljujejo tje pred lepo posodo, kakor bi njo hoteli prvo pozdravljati. Pred tem znamenjem je omenjeni mladenec vrak dan molil dolgo i po vidoz pobojno. Veako jutro je nabiral nar lepših i nar bolj duhterit cvetov, pletel jih v vence ter polagal Mariji v dar, zalisal njeno podobo pred katero je tam v tistem logu med lahkim šumljanjem mnogega drevesja živel svoje reče. —

Nek dan odide & doma i se na polu zgubi v ve, litar gozdu. Kakor si prizadeva priiti iz njega, vendar ni kakor ne more. Tako stane lačen i žejen & pri dni po gozdu. Tretji dan že pod večer, ko se je glavo polnec nagibalo za gravo božjo,

stopi nenadoma pridenj lepa bela žena ter mu ponudi prav dobrih jedi iz jako grde, umazane skleda. Mladenec pa reče: „Res sem lačen, ali blaga žena, teh dobrih jedil jaz ne morem jesti iz tak, ko umazane posode. Na to mu odgovori žena: „Ravno tako je slebuj, mladenec! Lepe so mliki, i lepe besede, ki te izgovarjaš, a izhajajo iz grde posode.“ Poksi se oberne: & gine. —

Mladenec pa zdaj lahko najde izhod i poslej vse drugatč živi razumevši pomen onih besedi.

IV.

Kako Slovaki mlade (= nevesto) provijo.

Bude-li pok, vpraša provijaj, ko pride na gorico (= dvoriče).

Ako se odgovori: Bo, bo pok i prepok, takrat gredo provijajci v hišo i izprovijo.

Če se pa odgovori: Ne bo pok, se vernejo domu.

Nekaj besedi.

Mrkati = smriati v pranju (onomatopoeična beseda)

Debečke (jabelke) = Kolpa (Baltinar)

Pisanka = Hinton = Prunifling *Tyrus laccata*.

Lenih = ženin ime Lianthyan

Židovin = žid, e žid.

Lečiti = zdraviti, tistim e Prankšit in nim kakim.